

VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2013; (maj 2013 -apr 2014)

Stockholms Brukarförening är en lokalförening i Svenska Brukarföreningen. I vår lokal (Slakthusområdet, Globens t-bana) är det Öppet-Hus mån-fre 09-16. Alla är välkomna – vi har haft ca 30-40 besök om dagen av medlemmar, allmänhet, forskare, media etc under året som gått.

Öppet; 0900-1600 må,tisd och torsd. Fredag 0900-1500. Kvällsöppet onsd 1200-1900

Att bryta sitt narkotikaanvändande och den ofta därtill hörande kriminella livsstilen, att bygga ett nytt liv, är allt annat än enkelt! Det kan de av oss som gjort den resan skriva under på. Istället för att sitta hemma med sjunkande självförtroende så kan man komma till vår lokal och möta människor i samma situation. Det går bra att bara ta en kopp kaffe och en pratstund, helt kravlöst. Vi har IT, telefon, kopiator som man kan låna. Är man osäker inför, eller mistrogen mot, myndigheter så hjälper vi till att ta kontakt. Vi hjälper också till att ta reda på var man ska vända sig i olika angelägenheter, och om man vill så följer vi med, som stöd, vid besök hos sjuk-social och kriminalvård etc.

Vi hjälper till med smittskyddsprevention; vi informerar/utbildar om HIV och HCV och skjutsar medlemmar till infektionsklinik och vi hjälper till att boka tider.

För dem som hamnat utanför samhällets krympande skyddsnät, har vi alltid en enklare måltid och stugvärme. De enda krav vi ställer på våra gäster är att de inte begår brott i vår lokal. Detta händer så gott som aldrig.

Vi villkorar aldrig vår hjälp! Man är välkommen hit oavsett i vilket skick man befinner sig och det är alltid den hjälpsökande som avgör hur hjälpen ska se ut. Vår målsättning är att hjälpa till med det som behövs – när det behövs!

Vi som arbetar här har alla egna erfarenheter av narkotika och beroende, (många av oss har substitutionsbehandling). Genom föreningsarbetet har vi förändrat tillvaron och gett livet ett nytt innehåll. Detta vill vi nu, genom vårt arbete, ge vidare till våra olyckssystrar och –bröder. Vi samarbetar med socialvård, beroendevård, smittskydd, sprutbytet, andra ideella föreningar och kriminalvård.

Vi tar emot medlemmar på arbetsträning; som ett inslag i dennes rehabilitering. Men vi har blivit restriktivare vad gäller praktikanordnande; Vi jobbar med ett problemtyngt kollektiv, så det är en förutsättning att vi gör realistiska bedömningar rörande förmåga och motivation, för att säkerställa att vi har de personella resurser som krävs för att en praktikperiod ska vara meningsfull.

Vi har brukarråd, i olika utvecklingsstadier, på landstingets olika Metadon kliniker. En dag i veckan uppsöks de av Brukarföreningspersonal (som har med sig kaffe och mackor). Dessa ständigt pågående samtal med vårdens brukare gör att vi vet vad man från patienthåll anser viktigt och angeläget. Detta går vi igenom på regelbunden basis med beroendevårdens personalrepresentanter. Medlemmarnas synpunkter förs vidare till brukarrådet/Stockholms Beroendecentrum samt Samverkansgruppen/MariaCapio samt andra relevanta samarbetsforum. Det är ett försök att utveckla den lokala demokratin samt brukarnas inflytande över den egna vården.

Vår support; dvs den kamratstödande verksamheten, pågår både på kontoret och mobilt, och gäller allt från rådgivning på telefon till komplexa insatser rörande vård, behandlingar och boende.

Ekonomi

Vårt årliga ekonomiska stöd från Socialtjänstförvaltningen, Sthlms kommun, blev även 2013 335.000:- Verksamhetsbidraget från SLL för 2013 är 230 000:-

2012 har vi fått verksamhetsbidrag från Lidingö Stad, Sundbyberg Stad, Botkyrka och Upplands Bro kommuner. Sammanlagt ca 30.000:-

Utöver detta ger medlemmarna frivilliga bidrag och det har även kommit in pengar från anhöriga som stödjer vårt arbete. Samarbetspartners har också betalat oss mindre summor.

PERSONAL under 2013.

Personal, anställd eller OSA; Christina Paulsrud (ordförande), Claes Hellers, Markku Virtanen, Christofer Norberg, Sofie Nilsson, Johan Sandström.

Praktikanter; Saga Rönnlund, Sussi Matthews, Inger Cubillan,

Volontärer; Niklas Eklund, Kjell-Åke Johansson, Bosse Hagström, Linus Eklund, Chris Eklund och Björn Katren

Från SBF:

Berne Stålenkrantz: Råd och stöd.

Magnus Brahn: Installation, teknisk support och löpande underhåll av vår it.

Louise Persson: Utvecklat system för dokumentation och registrering.

VERKSAMHETEN

Personal, praktikanter, arbetsmarknadsstöd

Alla våra medarbetare är föremål för någon form av arbetsmarknadsåtgärd (undantaget volontärerna). Vi som är anställda har alla börjat med att praktisera .

Billigare rehabilitering är svårt att föreställa sig; Varje krona, satsad på oss, är en vinst ur samhällsekonomiskt perspektiv. Då har vi inte ens nämnt det humanistiska! Förväntningarna på oss är mycket stora, men utan att vi erbjuder ekonomiska möjligheter att leva upp till dem. Vi har praktikanter hos oss under kontraktliknande former, ofta i samråd med någon av Stockholms stadsdelsförvaltningar; oftast utan ersättning.

Vi tar emot praktikanter, i samarbetet med vederbörandes sdf, och/eller Arbetsförmedling. Handledning och omhändertagande av nya praktikanter tar så mycket tid i anspråk att vi med nuvarande personalstat och ekonomi tyvärr inte har möjlighet att finnas för de nya medarbetarna i den utsträckning vi skulle vilja då vi samtidigt måste sköta den dagliga verksamheten. Detta gör att vi har blivit restriktivare med att ta emot nya. En praktik ska ju ge mer än bara vara ett alibi för bibehållet socialbidrag!

SUPPORTverksamhet

- Vi hjälper medlemmar som vill ha hjälp (hälso och sjukvård, socialtjänst etc) att söka information, vi hjälper även till att ta kontakt med relevant instans om medlem så önskar.
- Medlem som söker behandling och vill ha hjälp med ansökningsförfarandet kan få det av oss.
- Vi följer med som stöd/personligt ombud, till läkare, behandlingspersonal, socialsekreterare etc
- Vi hjälper till att överklaga eller anmäla beslut som medlem anser felaktigt
- Vi hjälper den som är missnöjd med vården att kommunicera detta, att byta klinik
- Vi hjälper hemlösa medlemmar att få kontakt med socialtjänsten för ev boende (lågtröskel, träningslgh etc)
- Hemlösa medlemmar kan ha sin postadress hos oss. På så sätt bibehålls kontakt med myndigheter och anhöriga.
- Vi hjälper medlemmar av icke-svensk härkomst att tyda och besvara meddelanden från myndigheter

- Det är lätt att bli isolerad då man slutar knarka. Man har brutit med de "gamla" vännerna och tycker inte man har mycket gemensamt med "vanligt" folk. Här fyller föreningen en viktig funktion; Istället för att isolera sig kan man komma hit, träffa andra som gjort samma resa (personalen), låta sig bjudas på fika och macka, läsa dagstidningen, surfa på nätet eller bara umgås. (Öppet Hus 5 dgr/v)
- Man kan låna kopiator, dator, internet- många av våra hemlösa medlemmar sköter sina myndighetskontakter via vår Öppet Hus verksamhet..
- Medlem, misstänkt för brott, kontaktar ofta oss innan rättegång. Vi förmedlar kontakt med ITOK, som är ett samarbete mellan landstingets beroendevård och kriminalvården, och som informerar om substitutionsbehandling i anstalt, fotboja och kontraktsvård.
- Vår personal fungerar ibland som lekmanövervakare åt medlemmar som dömts till skyddstillsyn, är villkorligt frigivna etc.
- Vi informerar om smittskydd, hjälper till med smittskyddsprevention och utbildar om riskbeteende, hepatit c samt HIV
- Vi erbjuder dem som inte kan/vill använda sig av sprutbytet på St Görans möjlighet att byta sina begagnade sprutor mot nya, sterila hos oss. Man kanske saknar legitimation, har inte fyllt 20 år, eller är rädd att bli "registrerad". Detta är en del av vårt HIV och HCV preventiva arbete. Finansieras av donationer.

MEDLEMSKONTAKTER/sociala media

Svenska Brukarföreningens hemsida www.svenskabrukarforeningn.se fungerar idag alldeles utmärkt som kontaktväg till många av medlemmarna. På den ryms, utöver föreningsinformation och materiel om stundande event, internationella och nationella nyheter rörande narkotikapolitik, forskning, blodburna smittor (HIV och HCV), överdosprevention, skademinimering mm. Utöver detta finns mycket materiel som är skrivet av medlemmarna och som handlar om den verklighet man lever i, väldigt ofta med koppling till beroendevård och socialtjänst.

Vi finns också på **facebook**/svenskabrukarforeningen alt facebook/stockholmsbrukarforening samt på **Twitter**.

Brukarinflytande och brukarråd

Vem? Vad? Hur? Varför? Brukarinflytande/brukarrepresentation/demokrati och inflytande:

Vår förening ska förmedla brukarerfarenheter, att sörja för äktheten i detta perspektiv är av yttersta vikt. De aktiva i föreningen får inte utvecklas till en grupp specialister; det är medlemmarnas upplevelser och synpunkter som ska finna en kommunikationskanal via föreningen. Avgörande för trovärdigheten är att föreningsrepresentanterna har egen erfarenhet av beroendeproblematik och att föreningen är brukastyrd.

Att värna om ett äkta brukarperspektiv har aldrig varit angelägnare; Föreningar som lagt sig till med prefixet "brukar-" växer upp som svampar ur jorden. Gamla maktstrukturer utmanas då vi deltar (den enda äkta brukarföreningen på narkotikaområdet i Sverige enligt internationell forskning/Tukka Tammi). De som tidigare ägt frågan ser sig konkurrera med dem de säger sig företräda om att representera brukarkollektivet. Ett nytt område att söka bidrag för att utveckla – nämligen brukarråd, brukarrevisioner, brukarmedverkan - har kreerats. Det finns idag ett ekonomiskt incitament att presentera sin organisation som varande en brukarförening, utöver behoven att positionera sig och hålla sig kvar på arenor där inflytande utövas.

Det blir särskilt tydligt i brukarråden. Brukarrepresentanterna kan vara frireligiösa föreningar, kvinnoföreningar, rena behandlarorganisationer (dvs föreningar som säljer vård och behandling). Dessa organisationer är egentligen brukarnas motpart i dessa sammanhang; oavsett om det är fd brukare som driver dem. Arbetarägda företag representerar ju inte sina anställda i löneförhandlingar.. Beroendevårdens brukare/narkotikaanvändarna representeras alltför ofta av någon som saknar deras mandat.

Svenska Brukarföreningen tror att en del av förklaringen ligger i det missförstånd som ofta råder rörande brukarrådets primära syfte. Vi får ofta höra att råden finns för att servicen/vården/behandlingen ska bli bättre. Så är det inte. Ett brukarråds primära syfte är alltid att ge brukarna inflytande. Bättre service är möjligen ett sekundärt mål och en bieffekt av inflytandet. Så länge denna föreställning om "förbättrad vård" är rådande kan de av brukarrådets representanter som egentligen saknar mandat motiveras med att "de har kunskap att tillföra". Om, däremot, alla såg att inflytande var det primära skulle den rådande brukarrepresentationen i många fall vara uppenbart orimlig.

Svenska Brukarföreningen/Stockholm anser att det är av yttersta vikt att alla berörda, profession, berörda myndigheter samt brukare enas om en definition - VAD är en brukarförening? Enklast definierar man en dylik genom att se vilka som har rösträtt i de beslutande organen, årsmöte och styrelse. Om rösträtten tillfaller brukarna, detta ska vara stadfast, är det en brukarförening! Med brukare förstås i dessa sammanhang föreningens målgrupp, dvs medlemmarna, som för att föreningen ska vara representerad i det tänkta brukarrådet bör utgöras av dem som nyttjar den service brukarrådet avser att utöva inflytande över. Om ovanstående var det som gällde, skulle det automatiskt följa att de som representerar brukarna i ett brukarråd hade erfarenhet av det brukarrådet handlade om. Varför? Jo för att då skulle föreningsrepresentanterna själva vara brukare med mandat att representera den aktuella brukarorganisationens medlemskollektiv!

Föreningen avser att i alla sammanhang kraftigt driva frågan om brukarrepresentanternas mandat då det är avgörande för medlemskollektivets framtida inflytande och därmed utformningen av service riktad till brukarna. **Nothing about us without us!!!**

NYSTART av BRUKARFÖRENINGARNAS NÄTVERK/ "nothing about us without us"

Tillsammans med **X-Cons, unga X-Cons, Tjuvgods samt Svenska Brukarföreningen** gör vi en omstart av rubricerade nätverk för att kunna erbjuda genuin brukarrepresentation i de fall sådan efterfrågas eller behovet finns. Kravet som ställs på deltagande föreningar är att de ska vara brukarstyrda. Ska man representera särintressen så ska man komma från en organisation som drivs av demsamma. Om inte, ja då saknar man mandat!

Vi kan se att i de flesta fall då man startat brukarråd vid olika kommunala och landstingsdrivna verksamheter så saknas denna begränsning, vilket betyder att brukarnas representanter i praktiken kan vara utsedda av vem och vilka som helst. Detta är mycket otillfredställande. Organisationer som säger sig föra brukarnas talan, utan att vara styrda av dem, konkurrerar i praktiken med dem de säger sig företräda om representationen.

Rubricerade nätverk arbetar i skrivande stund intensivt med strategi och planering.

BRUKARRÅD/INFLYTANDE/SAMVERKANSFORMER/SAMARBETEN

BRUKARRÅD/LOKAL DEMOKRATI:

Vår ambition är att brukarråd ska finnas vid alla mottagningar som tillhandahåller substitutionsvård. I nuläget finns etablerade veckovisa möten, eller ansatser därtill, vid Metadonprogrammets olika mottagningar. I dagsläget fungerar det på Rosenlundsmottagningen samt Västermalmsmottagningen. Minst en förmiddag i veckan finns föreningsrepresentanter s tillgängliga på mottagningen. Då diskuteras önskade förändringar, lokala problem etc. Patienternas synpunkter förs sedan vidare till

STOCKHOLM BEROENDECENTRUMS brukarråd; där Brukarföreningens företrädare bl a träffar metadon/buprenorfinverksamheten på regelbunden basis, ca 6 ggr/år, samt

MARIA CAPIO: Samarbetet med CapiroMaria har öppnats upp igen, och Stockholms Brukarförening deltar som en del av Brukarnas Nätverk/"nothing about us without us"

SAMARBETEN

Karolinska Universitetssjukhuset Huddinge-Stockholms Brukarförening: En gång/månad fanns två sjuksköterskor från infektionskliniken hos oss och erbjöd våra besökare drop-in provtagning för Hepatit C och HIV. Detta upphörde i början av 2013; provtagningen flyttar till sprutbytet på St Görän..

Sprutbytet St Görän; Brukarföreningen närvarar på sprutbytet 1-2 em/v. Vi hoppas att vi gm vår närvaro förhindrar brukande och illegal handel i närområdet och vi pratar med sprutbytets besökare om vikten av att vara rädd om sprutbytet och inte dra på sig grannarnas ogillande, och informerar om vår verksamhet och vad vi kan erbjuda.

De som inte kan/vill (man kanske saknar leg, inte har fyllt 20 år eller har en djupt rotad misstänksamhet mot sjukvården) gå till St Göräns sprutbyte har möjlighet att byta sina beg injektionsverktyg mot nya, sterila hos Stockholms Brukarförening. Detta finansieras helt och hållet av frivilliga donationer och är en del av vårt HCV preventiva arbete.

Psykiatri 2015/SLSO; Stockholms Brukarförening har representanter som deltar i möten och dialogseminarierna

Samverkan kamratstöd, initierat av SoF Jens Barlas: Föreningen deltar i detta nätverk där bl a **Convictus, Länkarna Mariedal, Spelberoendes förening** samt **ALRO** finns med. Man söker hitta former för samverkan och därigenom bredda föreningarnas kamratstödande verksamhet.

Scalas Hundhjälp-Stockholms Brukarförening: Fr o m mars 2012 är vi numera en av Scalas samarbetspartners. Vi tar emot hundmat som doneras av djuraffärer och skänker den vidare till hundägande medlemmar som lever i knappa omständigheter.

BRUKARSTYRD FORSKNING

STUDIEN: 357 brukare om substitutionsbehandling (brukarenkäten) finns med trots att studien genomfördes och presenterades flera år tidigare än 2013; men vi anser att de frågor som belyses (då brukarna själva bestämmer fokus), är så viktiga att vår studie förtjänar att ligga kvar. Man känner inte igen många av frågeställningarna från sjukvårdens enkätutskick, däremot lyfts frågor om förtroende och tillit, och om avsaknad av detta, och om makt och maktlöshet.

Under hösten 2010 startade lokalföreningarna i Sthlm, Skåne och Göteborg sitt arbete med att samla in sk brukarenkäter. Vår riksorganisation, Svenska Brukarföreningen, har i samarbete med lokalföreningarna tagit fram en enkät som vänder sig till patienter i underhållsbehandling. Till skillnad från den slumpvisa utsända patientenkät som SLL skickar ut varje år, så är vår enkät formulerad av brukarna själva. Det betyder att de frågor vi ställer handlar om det beroendevårdens patienter, dvs vi, anser vara viktigast. Många av frågorna handlar om trygghet/otrygghet i behandlingssituationen; om förtroende och tillit. Enkäterna har samlats in där brukarna befunnit sig – på mottagningar, i parker, på Mc Donalds och i föreningslokalen i Slakthusområdet. Totalt har vi fått in 357 varav 205 från Sthlm. Den insamlade datan har efter bearbetning och analys, sammanställts i rapporten "357 brukare om substitutionsbehandling". Den finns att ladda ner på vår hemsida www.svenskabrukarforeningen.se. Alternativt kan man ringa oss 08-311490 eller vår riksorganisation SBF 08-208070 för att få ett ex.

EVENTS under 2013

Svenska Brukarföreningens sedvanliga **vårseminarie**. Markttjänsten sköttes delvis av vår personal. Plats: Landstingssalen

Remembrance Day/Internationella Brukardagen 21 juli – den globala brukarrörelsens minnesdag då döda kamrater ihågkoms och hedras. I samarbete med Södermalms sdf planterade vi ett minnesträd vid Årstaviken, nedanför SöS 2011. Vi samlas under den och minns våra vänner som inte längre finns. Var och en får möjlighet att säga några ord.

Under året har vi ökat vårt engagemang i hepatit c frågan; tillgången till behandling, prevention och information – en hjärtefråga är att öka medlemmarnas medvetande om det allvarliga i en hepatit c infektion. SBF driver projektet **Liver or Die** i samarbete med Smittskyddsinstitutet. Inom projektet har en utbildning kring hepatit c kreeras och ska föras ut till brukare för vb peer to peer. Stockholms Brukarförening deltog med två personer i den första utbildningsomgången,. Vi räknar med att vårt deltagande kommer att öka under året. Hänvisar även till www.hepatitcportalen.se skapad av SBF.

Varje år bjuds ordf. Christina Paulsrud in till **arbetsterapiutbildningen, KI**, för att hålla en lektion. Det handlar om det självupplevda, om beroende, social utslagning, underhållsbehandling och om att ta sig ur ett socialt utanförskap.

Socialtjänstförvaltningen bjuder regelbundet in till seminarier och träffar i vilka vi ofta medverkar. Särskilt uppskattat var utbildningen i MI, motiverande samtal.

Julbord: Som vanligt bjöd vi våra medlemmar på julbord under två dagar i december! Sammanlagt kom ca 100 medlemmar och lät sig väl smaka. Personal ställde upp och griljerade skinka och lagade Janssons frestelse till julbuffén. **Seasam Food** och **Wurstmaster** skänkte större delen av julmaten – STORT TACK!!!

.....

Allt vi berättar om har ett självupplevt perspektiv. Vi narkomaner klumpas oftast ihop och beskrivs statistiskt och schablonmässigt, därför är det så viktigt att vi själva kan göra oss hörda och ge en mer differentierad bild. Det är Brukarföreningens viktigaste funktion; att vara röstbärare åt medlemskollektivet.

”Våra tankar går till våra för tidigt bortgångna vänner och deras anhöriga. Till de medlemmar som har det svårast; de som inte klarar av att leva upp till högt ställda krav och som i ett repressivt klimat hamnar utanför”

Johanneshov 20140503

Christina Paulsrud, ordförande

Claes Hellers, verksamhetsansvar

